

Maagbescherming nodig bij lage dosering acetylsalicylzuur?

We schrijven als secundaire preventie bij CVRM vaak lage doses acetylsalicylzuur voor. De NHG-Standaard Maagklachten geeft aan dat het risico op maag-darmcomplicaties bij gebruik van acetylsalicylzuurderivaten is verhoogd, ook bij lage doseringen. Een meta-analyse concludeert nu dat het bewijs om protonpompremmers voor te schrijven bij lage doseringen acetylsalicylzuur nogal zwak is.

Risicofactoren voor maagcomplicaties zijn een hogere leeftijd (vooral > 80 jaar), mannelijk geslacht, maagklachten of complicaties in de voorgeschiedenis en NSAID-gebruik. Ook internationale richtlijnen volgen dit voorbeeld.

Deze meta-analyse beschrijft de effecten van protonpompremmers op het risico van ernstige maag-darmproblemen bij patiënten die langdurig lage doses acetylsalicylzuur gebruiken. Het gebruik van protonpompremmers was geassocieerd met een risicoreductie van 73% (RR 0,27; 95%-BI 0,17 tot 0,42) voor het optreden van een maagulcus en van 50% (RR 0,50; 95%-BI 0,32 tot 0,80)

voor maag-darmbloedingen. Er werd bewijs gevonden van publicatiebias bij de onderzoeken naar maagdarmcomplicaties. In tegenstelling tot onze standaard Maagklachten concluderen de onderzoekers dat het bewijs voor het voorschrijven van protonpompremmers bij patiënten die lage doseringen acetylsalicylzuur gebruiken nogal zwak is. ■

Wim Verstappen

Tran-Duy A, et al. Should patients prescribed long-term-low-dose aspirin receive proton pump inhibitors? A systematic review and meta-analysis. Int J Clin Pract 2015 April 6. doi: 10.1111/ijcp.12634 [Epub ahead of print].

Burgerhulpverlening bij acute hartstilstand

Cardiopulmonale resuscitatie (CPR), uitgevoerd door leken in afwachting van professionele hulpverlening, heeft een gunstig effect op de overlevingskansen van patiënten met een hartstilstand buiten het ziekenhuis.

Tot voor kort was er onvoldoende patiëntgebonden onderzoek waaruit bleek dat reanimatie door leken een gunstige invloed heeft op de overlevingskansen van patiënten met een acute hartstilstand. Zweden heeft een succesvol beleid om leken te trainen in het doen van cardiopulmonale resuscitatie. Inmiddels heeft bijna één op de drie Zweden een reanimatietraining gehad.

Het Swedish Cardiac Arrest Registry bevat gegevens over 90% van alle patiënten die buiten het ziekenhuis een hartstilstand hebben kregen en bij wie een poging tot reanimeren is ondernomen. Van 50% van deze patiënten (in totaal ruim 30.000) was voldoende informatie beschikbaar voor het onderzoek. In 51% van de gevallen verleende een leek CPR voordat de professionele hulpverlening arriveerde. De gemiddelde overleving na 30 dagen was 10,4% bij de patiënten bij wie de reanimatie al door leken gestart was. Als de reanimatie door de professionele hulpverleners was gestart, was dat slechts 4%. Na cor-

Foto: Joyce van Belkom/Hollandse Hoogte

rectie voor een aantal belangrijke variabelen zoals leeftijd, geslacht, cardiale situatie, duur voor aankomst professionele hulpverlening en andere confounders, bleek de kans op een gunstige afloop ruim tweemaal hoger te zijn als leken al met de reanimatie gestart waren. Van elke vijftien reanimaties die een leek start, overleeft één extra patiënt een hartstilstand in vergelijking met wachten op professionele hulp.

Ondanks het feit dat de sterfte na een acute hartstilstand buiten het ziekenhuis nog steeds erg hoog is, kan een snelle interventie door niet-medisch personeel een belangrijke bijdrage leveren aan de overlevingskansen van de

patiënt. Het initiatief van de Hartstichting om leken te trainen en in te zetten als zogenaamde burgerhulpverleners voor patiënten die buiten het ziekenhuis een hartstilstand krijgen, sluit hier goed bij aan. Het is te hopen dat dit initiatief in Nederland even succesvol is als in Zweden het geval is. ■

Bèr Pleumeekers

Hasselqvist-Ax I, et al. Early cardiopulmonary resuscitation in out-of-hospital cardiac arrest. N Engl J Med 2015;372:2316-25.